

РИНОК АГРОСТРАХУВАННЯ УКРАЇНИ У 2017-МУ АНДЕРАЙТИНГОВОМУ РОЦІ

ПРОЕКТ «РОЗВИТОК ФІНАНСУВАННЯ АГРАРНОГО
СЕКТОРУ В ЄВРОПІ ТА ЦЕНТРАЛЬНІЙ АЗІЇ»

WORLD BANK GROUP

IFC | International
Finance Corporation

У партнерстві з:

ЗМІСТ

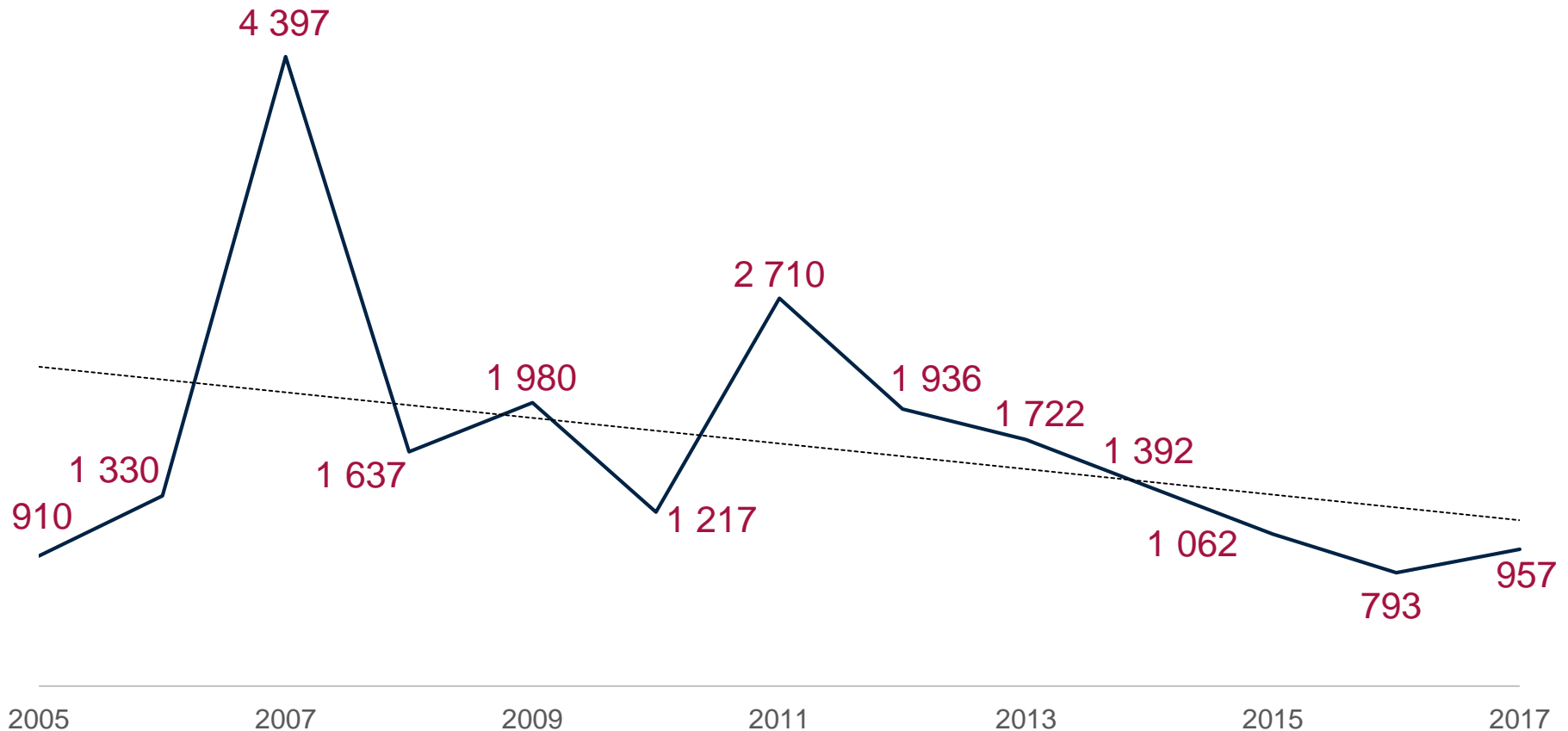
1. Про дослідження
2. Загальні тенденції 2005 – 2017 р.р.
3. Виплати у 2016-му андерайтинговому році
4. Ринок страхування у 2017-му андерайтинговому році
5. Висновки

ПРО ДОСЛІДЖЕННЯ

- Інформація, що збиралася: основні параметри страхових договорів в розрізі застрахованих культур, областей України, типів страхових продуктів та участі у програмах Аграрного Фонду та ДЗКПУ
- Використані дані 13-ти страхових компаній (запит надісланий 58-ми компаніям, що мають ліцензію)
- Дослідження є репрезентативним, оскільки компанії, які не надали дані, переважно не здійснювали страхування с/г ризиків в період, що досліджується
- За зиму 2016-2017 – повні дані, включно зі страховими виплатами
- За весну-літо 2017 – повні дані стосовно обсягів страхування та попередні дані стосовно страхових виплат
- Припущення «один договір – одна культура»

ЗАГАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ РИНКУ У 2005-2017 РОКАХ

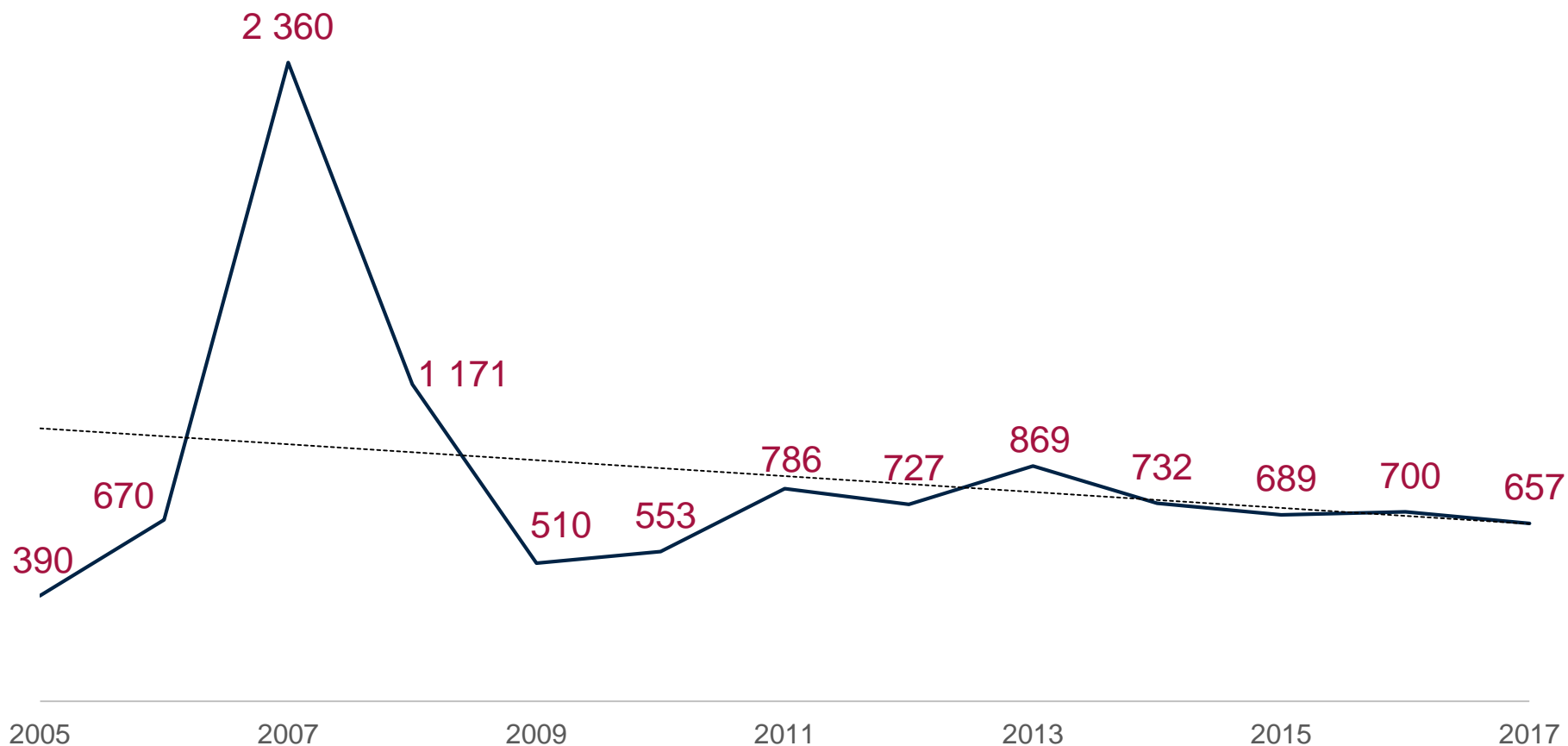
ДИНАМІКА КІЛЬКОСТІ ДОГОВОРІВ

Вперше, починаючи з 2011 року, у 2017 році зросла кількість договорів

ЗАГАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ РИНКУ У 2005-2017 РОКАХ

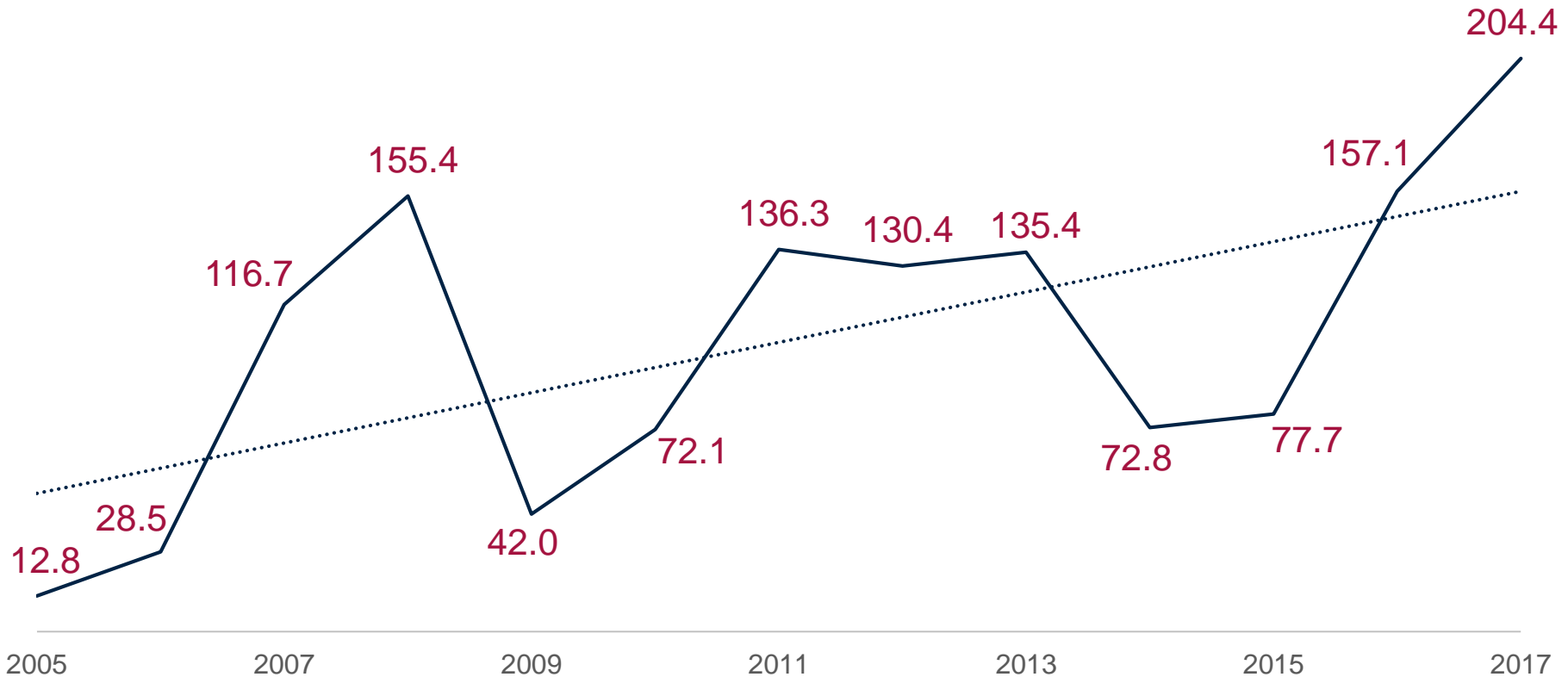
ДИНАМІКА ОБСЯГУ ЗАСТРАХОВАНОЇ ПЛОЩІ, ТИС. ГА

Обсяг застрахованої площі майже не змінюється з 2014 року

ЗАГАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ РИНКУ У 2005-2017 РОКАХ

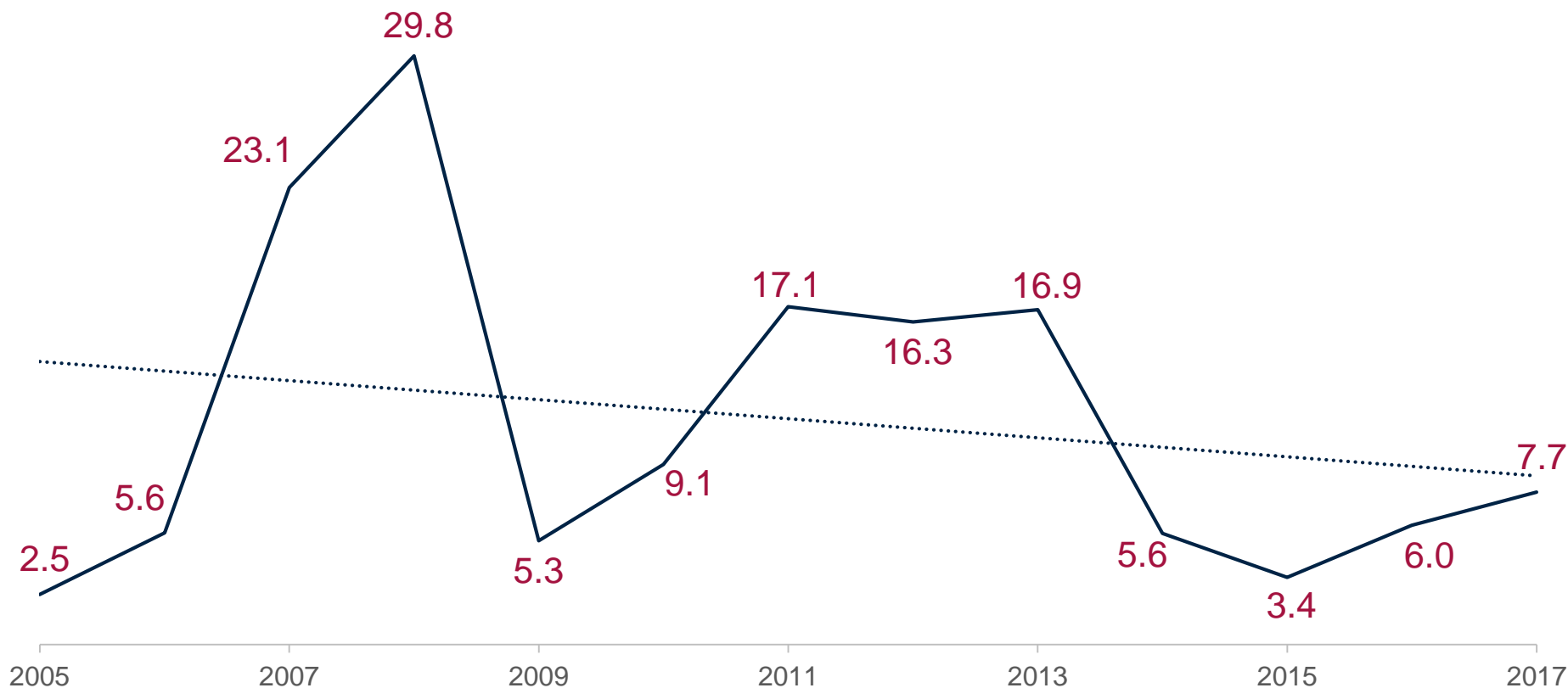
ДИНАМІКА ОБСЯГУ ЗІБРАНИХ ПРЕМІЙ, МЛН ГРН

Обсяг зібраних премій у гривні зріс на 30%

ЗАГАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ РИНКУ У 2005-2017 РОКАХ

ДИНАМІКА ОБСЯГУ ЗІБРАНИХ ПРЕМІЙ, МЛН ДОЛ.

Премія у доларовому еквіваленті зростає другий рік поспіль (у 2017 році зростає на 28%)

ВИПЛАТИ У 2016-МУ АНДЕРАЙТИНГОВОМУ РОЦІ

ВИПЛАТИ У РОЗРІЗІ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ

Компанія	Сума виплат (зима), грн	Сума виплат (весна-літо), грн	Сума виплат за рік, грн	Частка у виплатах по ринку	Рівень виплат
Аска		59 919 465	59 919 465	86.2%	123.1%
Інго Україна	5 296 557	1 039 960	6 336 518	9.1%	27.0%
ПЗУ Україна	595 509	2 140 019	2 735 528	3.9%	8.8%
АХА		495 720	495 720	0.7%	9.4%
Загалом / середня	5 892 067	63 595 164	69 487 230	100%	44.2%

Сума виплат за період перезимівлі 2015-2016 не зазнала змін відносно результатів попереднього дослідження. Сума виплат за період весна-літо 2016 була істотно скорегована в бік підвищення, оскільки основний обсяг виплат був здійснений в останні чотири місяці 2016-го року.

ВИПЛАТИ У 2016-МУ АНДЕРАЙТИНГОВОМУ РОЦІ

ВИПЛАТИ У РОЗРІЗІ СТРАХОВИХ КУЛЬТУР

Культура	Сума виплат (зима), грн	Сума виплат (весна-літо), грн	Сума виплат, грн	Частка у виплатах по ринку	Рівень виплат
Соя		48 322 771	48 322 771	69.5%	471.8%
Гарбуз		8 554 166	8 554 166	12.3%	293.2%
Озима пшениця	2 746 278	3 843 488	6 589 766	9.5%	6.5%
Озимий ріпак	3 145 788		3 145 788	4.5%	56.3%
Льон		1 067 190	1 067 190	1.5%	110.4%
Соняшник		756 937	756 937	1.1%	3.9%
Кукурудза		465 783	465 783	0.7%	9.6%
Гречка		312 960	312 960	0.5%	25.0%
Горох		246 510	246 510	0.4%	51.8%
Цукровий буряк		25 358	25 358	0.04%	0.4%
Загалом / середня	5 892 067	63 595 164	69 487 230	100.0%	44.2%

Найбільші виплати у 2016-му році були здійснені за договорами страхування культур на весняно-літній період - сої та гарбуза. Третю та четверту сходинку посідають договори страхування озимих пшениці та ріпаку.

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РИНКУ У 2017-МУ РОЦІ

- Договорів: 957 (427 – зима, 530 – весна-літо)
- Застрахована площа: 657.1 тис. га
- Страхова сума: 5.913 млрд грн (скорочення 5%)
- Зібрані страхові премії: 204.4 млн грн (ріст 30%)
- Виплати: 7.6 млн грн (попередні дані), з них 7 млн грн – за період перезимівлі
- Рівень виплат: 3.7% (попередні дані), зокрема, 23.9% - за період перезимівлі та 0.3% - за весняно-літній період
- Середня ставка премії: 3.5%, зокрема, 3.7% - зимовий період, та 3.4% - період весна-літо
- Середня ставка премії зросла, порівняно з 2016-м роком, на 10 процентних пунктів.

ДАНІ СТРАХУВАННЯ 2017-ГО РОКУ ЗА ОБЛАСТЯМИ

ЛІДЕРИ ЗА КІЛЬКІСТЮ УКЛАДЕНИХ ДОГОВОРІВ

- Тернопільська (98)
- Дніпропетровська (94)
- Полтавська (75)
- Хмельницька (68)
- Чернігівська (66)
- Вінницька (55)
- Кіровоградська (55)

ДАНІ СТРАХУВАННЯ 2017-ГО РОКУ ЗА ОБЛАСТЯМИ

ЛІДЕРИ ЗА ОБСЯГОМ ЗАСТРАХОВАНОЇ ПЛОЩІ

- Полтавська (75.6 тис. га, або 11.5%)
- Хмельницька (75.3 тис. га, або 11.5%)
- Дніпропетровська (67.3 тис. га, або 10.2%)
- Харківська (57.5 тис. га, або 8.7%)
- Чернігівська (48.0 тис. га, або 7.3%)
- Сумська (46.9 тис. га, або 7.1%)
- Тернопільська (39.4 тис. га, 6.0%)

ДАНІ СТРАХУВАННЯ 2017-ГО РОКУ ЗА ОБЛАСТЯМИ

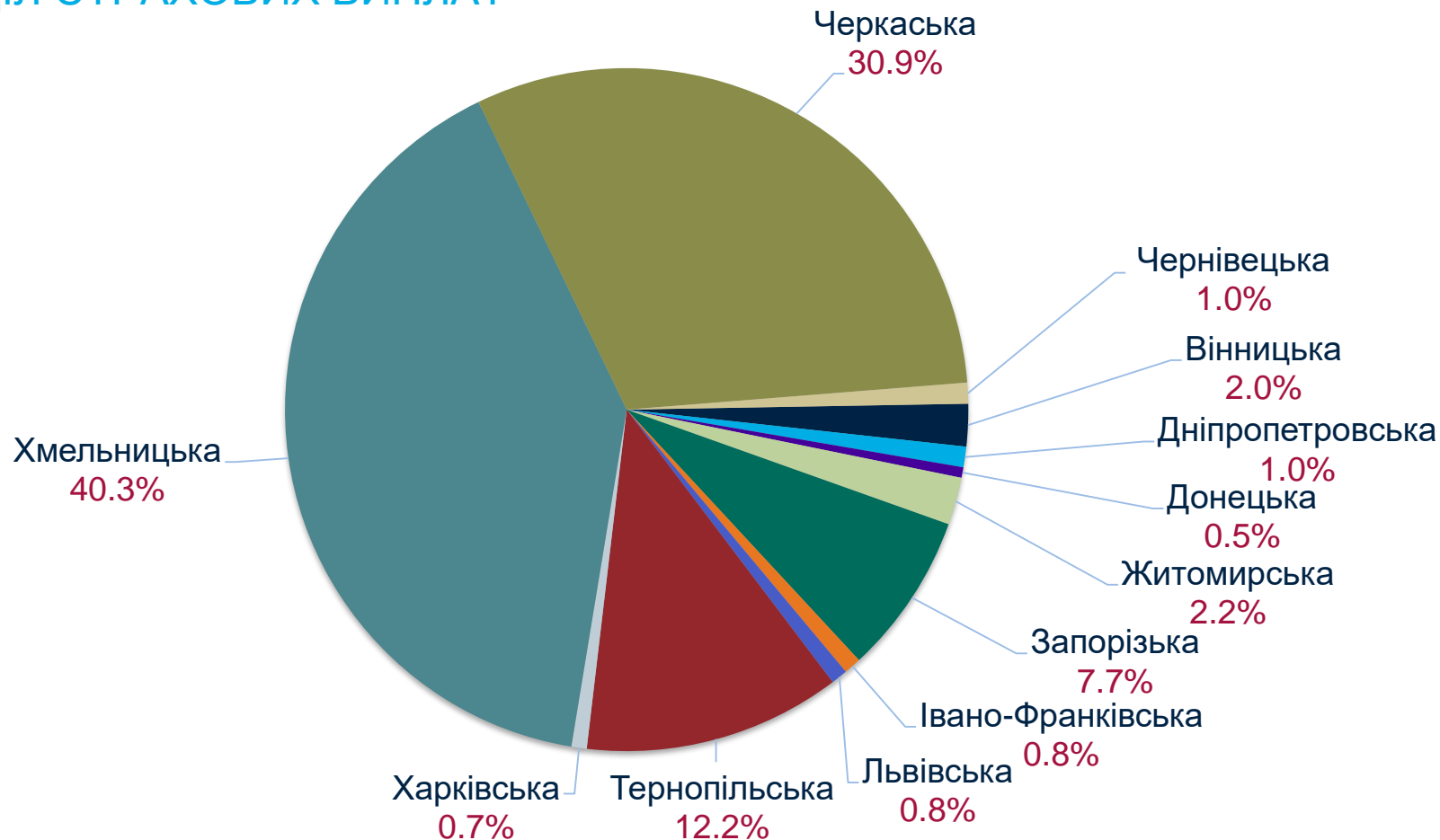
ЛІДЕРИ ЗА ОБСЯГОМ ЗІБРАНИХ ПРЕМІЙ

- Полтавська (33.7 млн грн, або 16.5%)
- Дніпропетровська (18.1 млн грн, або 8.8%)
- Сумська (17.8 млн грн, або 8.7%)
- Херсонська (15.9 млн грн, або 7.8%)
- Хмельницька (15.6 млн грн, або 7.6%)
- Рівненська (14.8 млн грн, або 7.2%)
- Миколаївська (12.5 млн грн, або 5.6%)

ДАНИ У РОЗРІЗІ ОБЛАСТЕЙ У 2017 РОЦІ

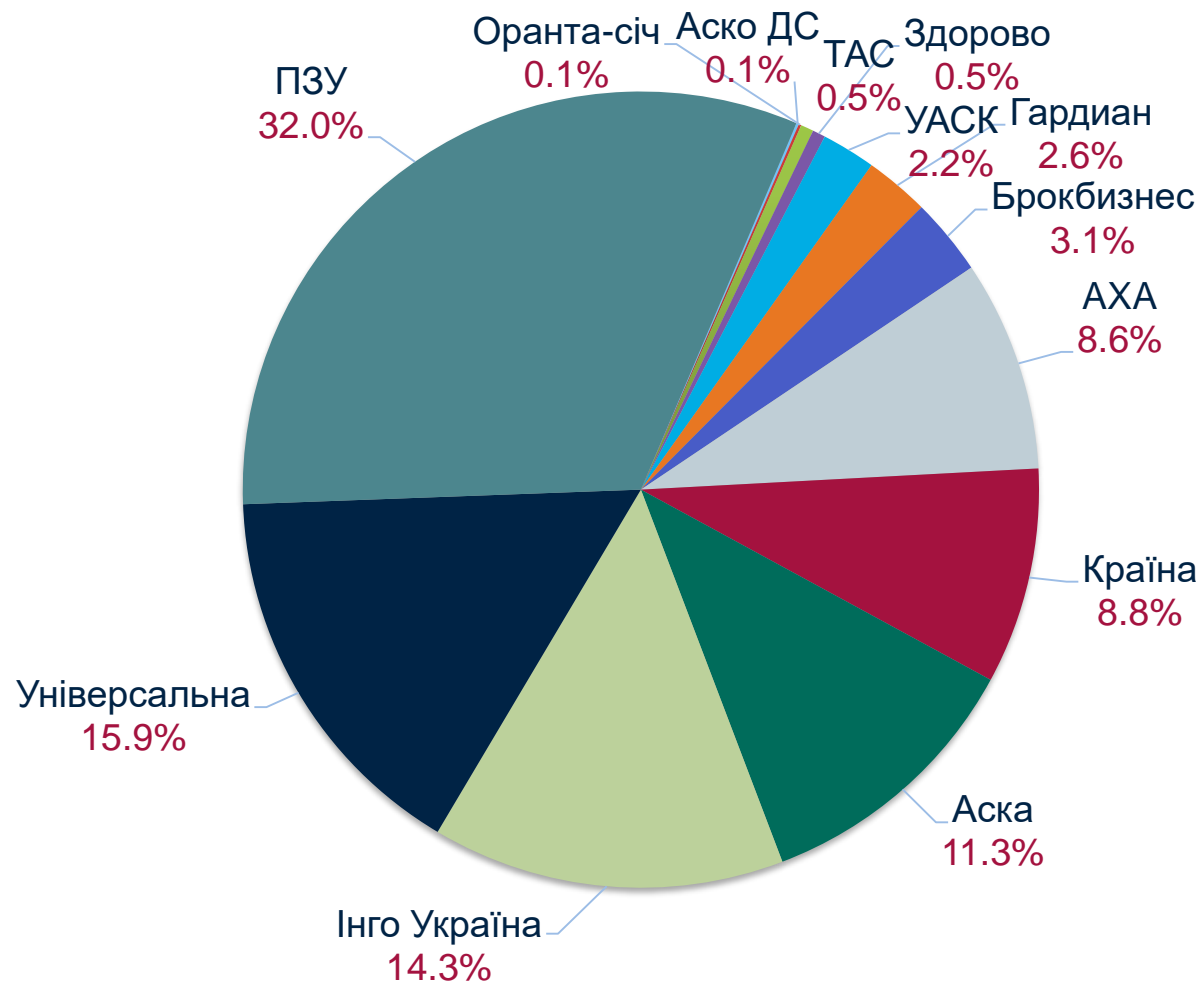
РОЗПОДІЛ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ

Виплати були здійснені у 12-ти областях України (у попередньому році – у 6-ти областях)

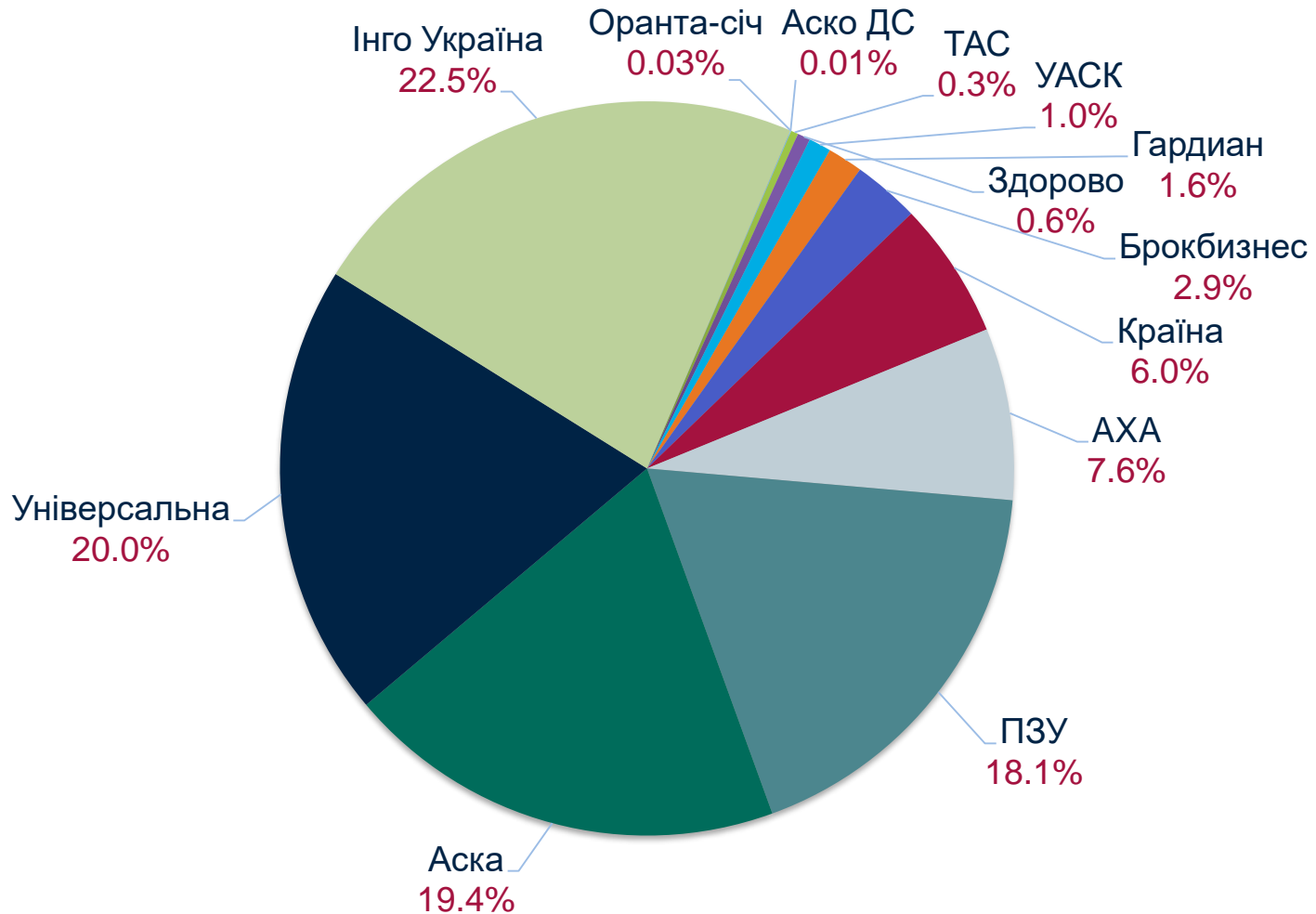
ДАНІ У РОЗРІЗІ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ У 2017 РОЦІ

РОЗПОДІЛ ЗА КІЛЬКІСТЮ УКЛАДЕНИХ ДОГОВОРІВ

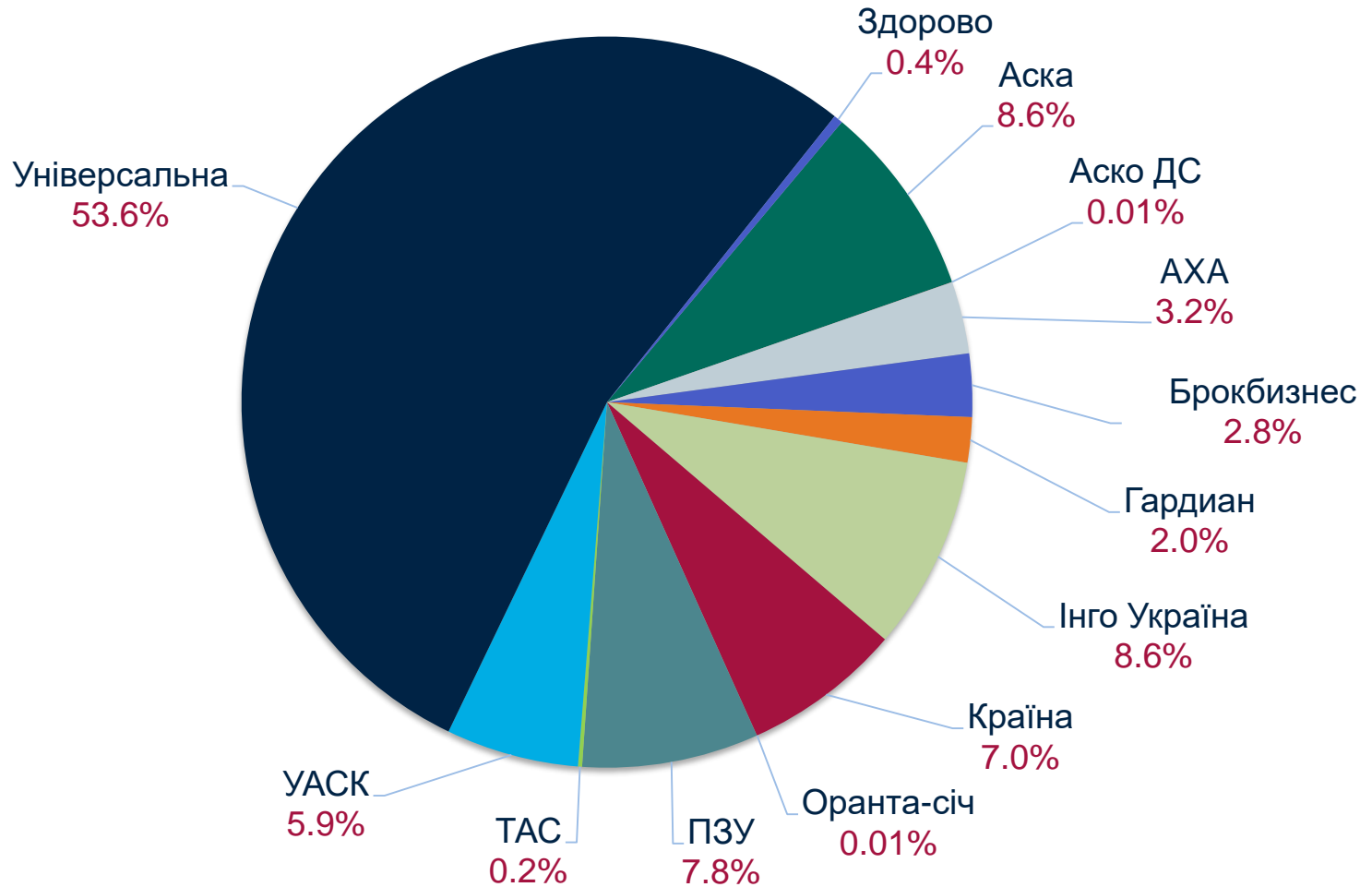
ДАНІ У РОЗРІЗІ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ У 2017 РОЦІ

РОЗПОДІЛ ЗА ОБСЯГОМ ЗАСТРАХОВАНОЇ ПЛОЩІ

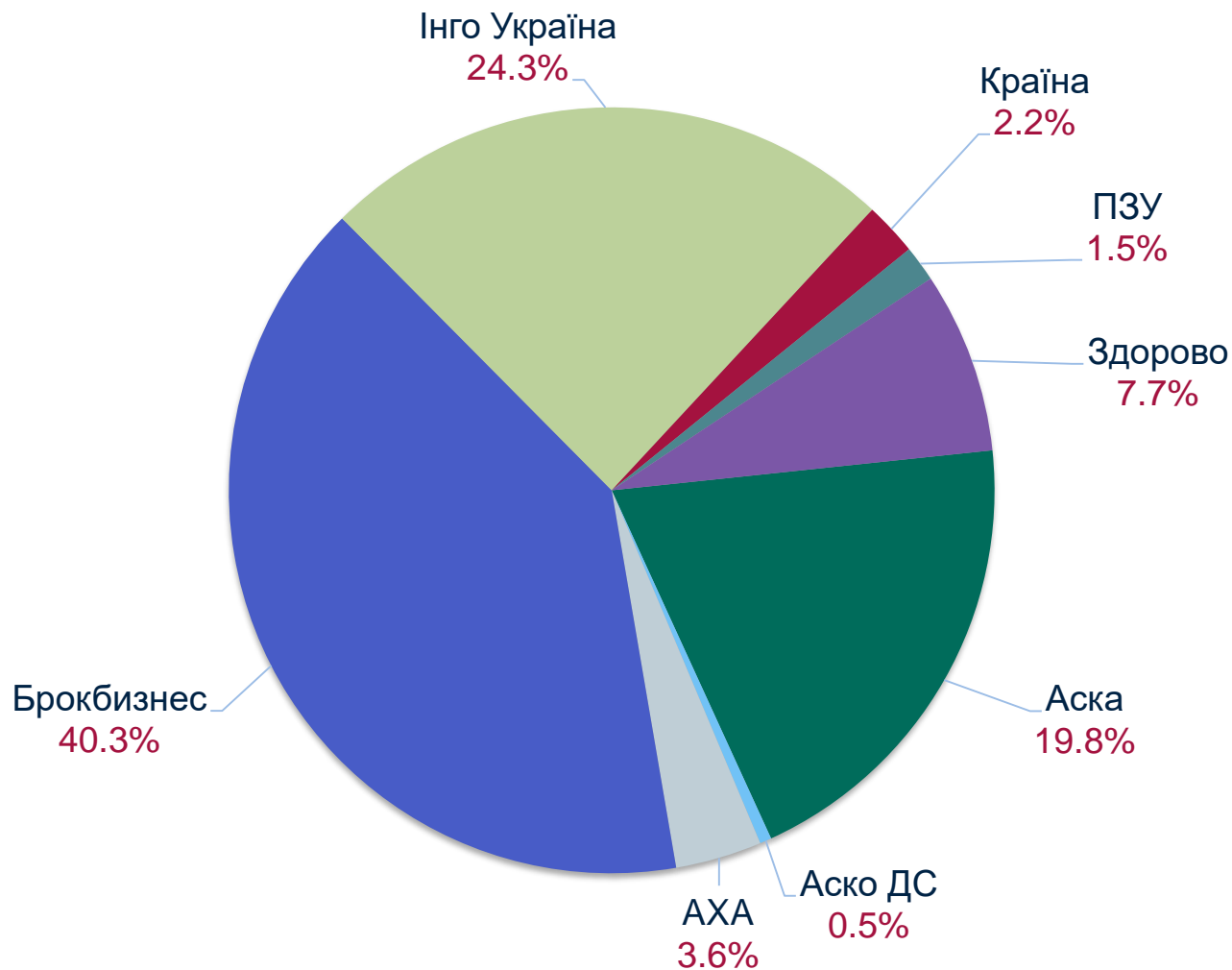
ДАНІ У РОЗРІЗІ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ У 2017 РОЦІ

РОЗПОДІЛ ЗА ОБСЯГОМ ЗІБРАНИХ ПРЕМІЙ

ДАНІ У РОЗРІЗІ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ У 2017 РОЦІ

РОЗПОДІЛ ЗА ОБСЯГОМ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ

ДАНІ У РОЗРІЗІ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ У 2017 РОЦІ

ВИПЛАТИ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ

Компанія	Сума виплат (зима), грн	Сума виплат (весна-літо), грн	Сума виплат загальна, грн	Частка у виплатах по ринку	Рівень виплат
Брокбізнес	3 071 547		3 071 547	40.3%	53.8%
Інго	1 857 209		1 857 209	24.3%	10.6%
Аска	1 512 775		1 512 775	19.8%	8.6%
Здорово		584 111	584 111	7.7%	70.8%
АХА	278 056		278 056	3.6%	4.3%
Країна	171 500		171 500	2.2%	1.2%
ПЗУ	115 585		115 585	1.5%	0.7%
Аско ДС	37 760		37 760	0.5%	290.1%
Загалом	7 044 431	584 111	7 628 542	100.0%	3.7%

Середній рівень виплат страхових компаній у 2017 андеррайтинговому році склав 3.7%, зокрема, 23.9% – за результатами перезимівлі та 0.3% – за весняно-літній період.

ДАНІ У РОЗРІЗІ С/Г КУЛЬТУР У 2017 РОЦІ

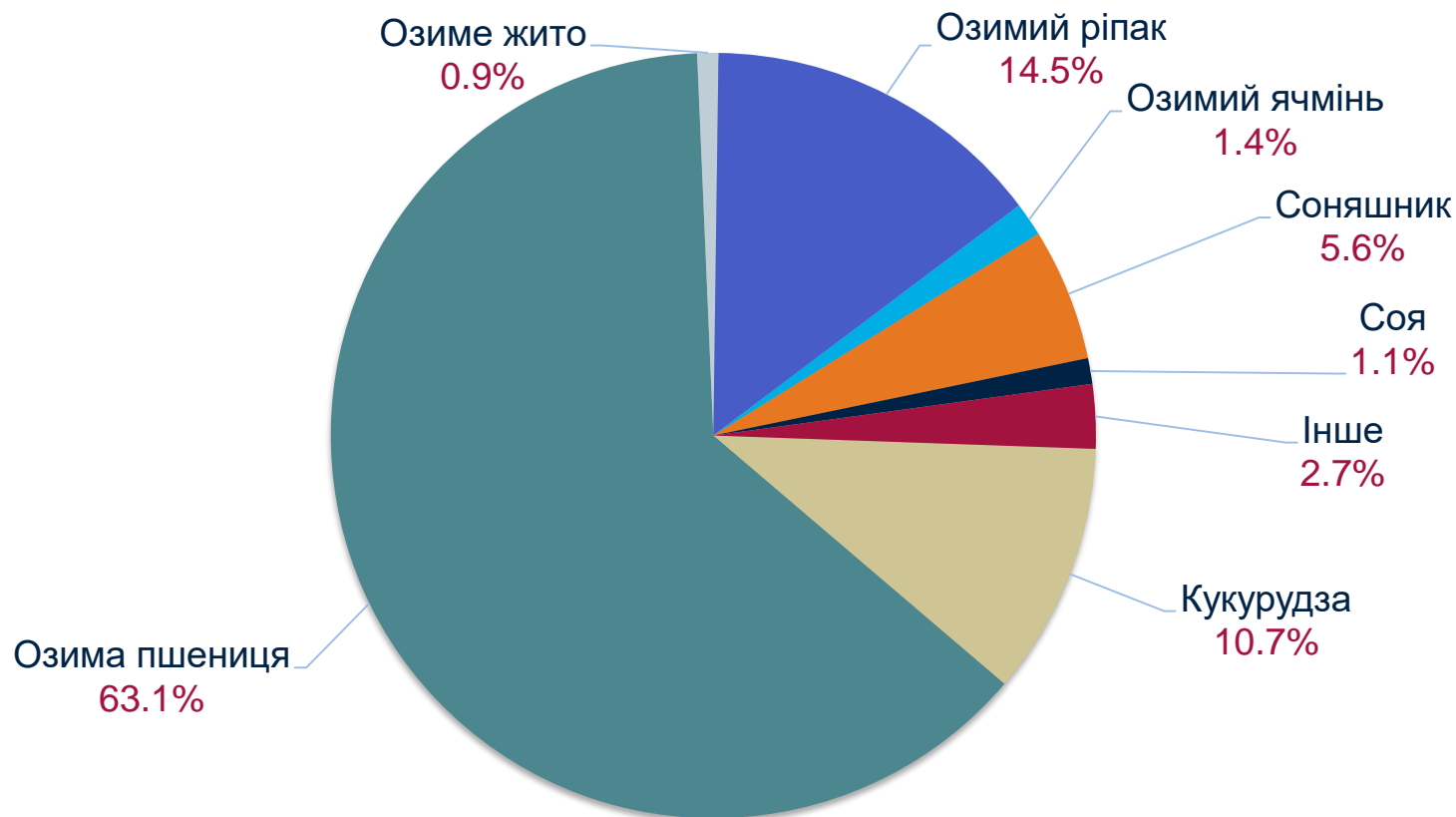
РОЗПОДІЛ ЗА КІЛЬКІСТЮ УКЛАДЕНИХ ДОГОВОРІВ

Порівняно з 2016-м роком, зросла кількість договорів на озимий ріпак та кукурудзу, зменшилася – на озиму пшеницю та соняшник

ДАНІ У РОЗРІЗІ С/Г КУЛЬТУР У 2017 РОЦІ

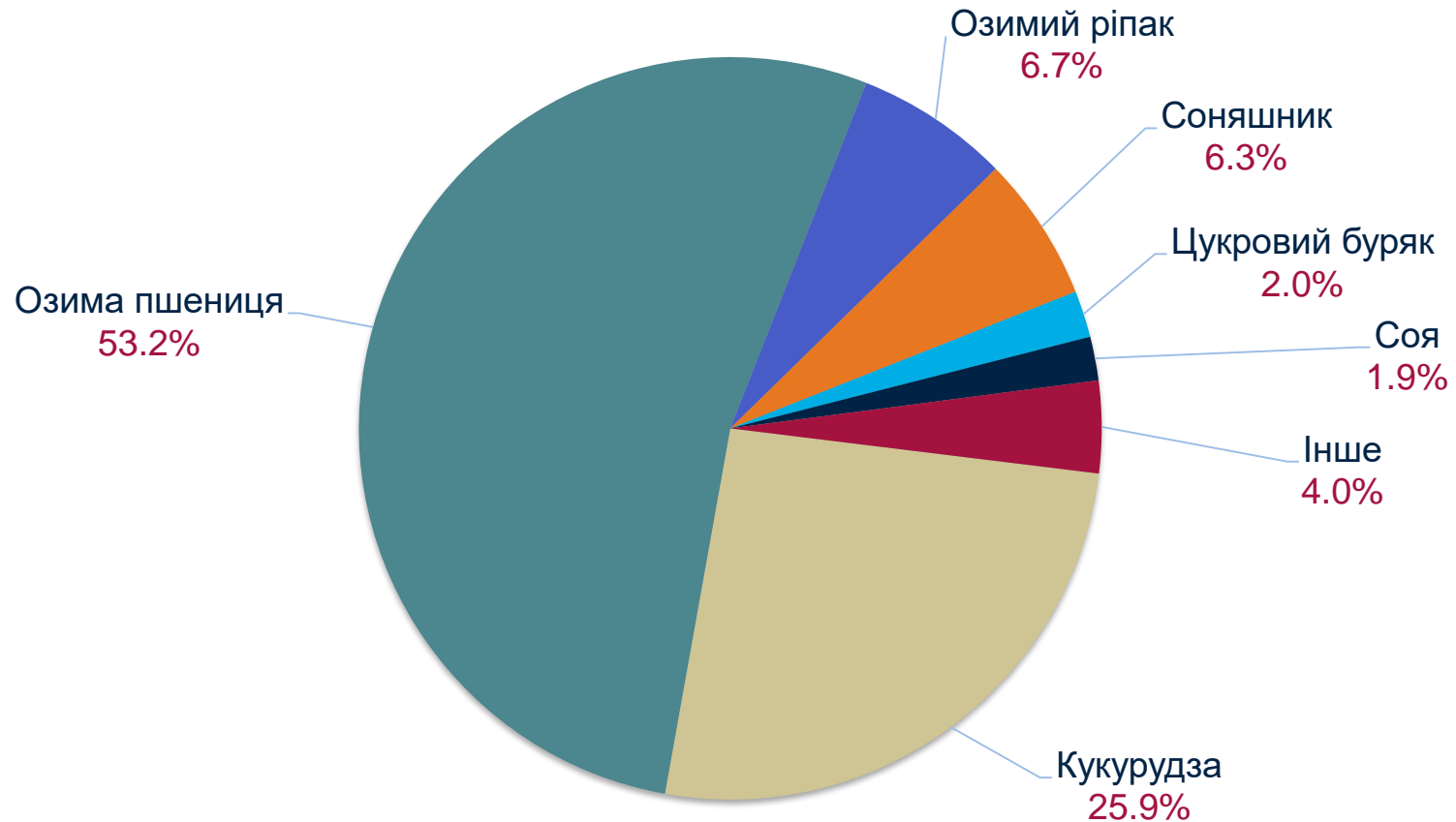
РОЗПОДІЛ ЗА ОБСЯГОМ ЗАСТРАХОВАНОЇ ПЛОЩІ

Порівняно з 2016-м роком, збільшився обсяг площ під озимим ріпаком та кукурудзою, зменшився – під озимою пшеницею та соняшником

ДАНІ У РОЗРІЗІ С/Г КУЛЬТУР У 2017 РОЦІ

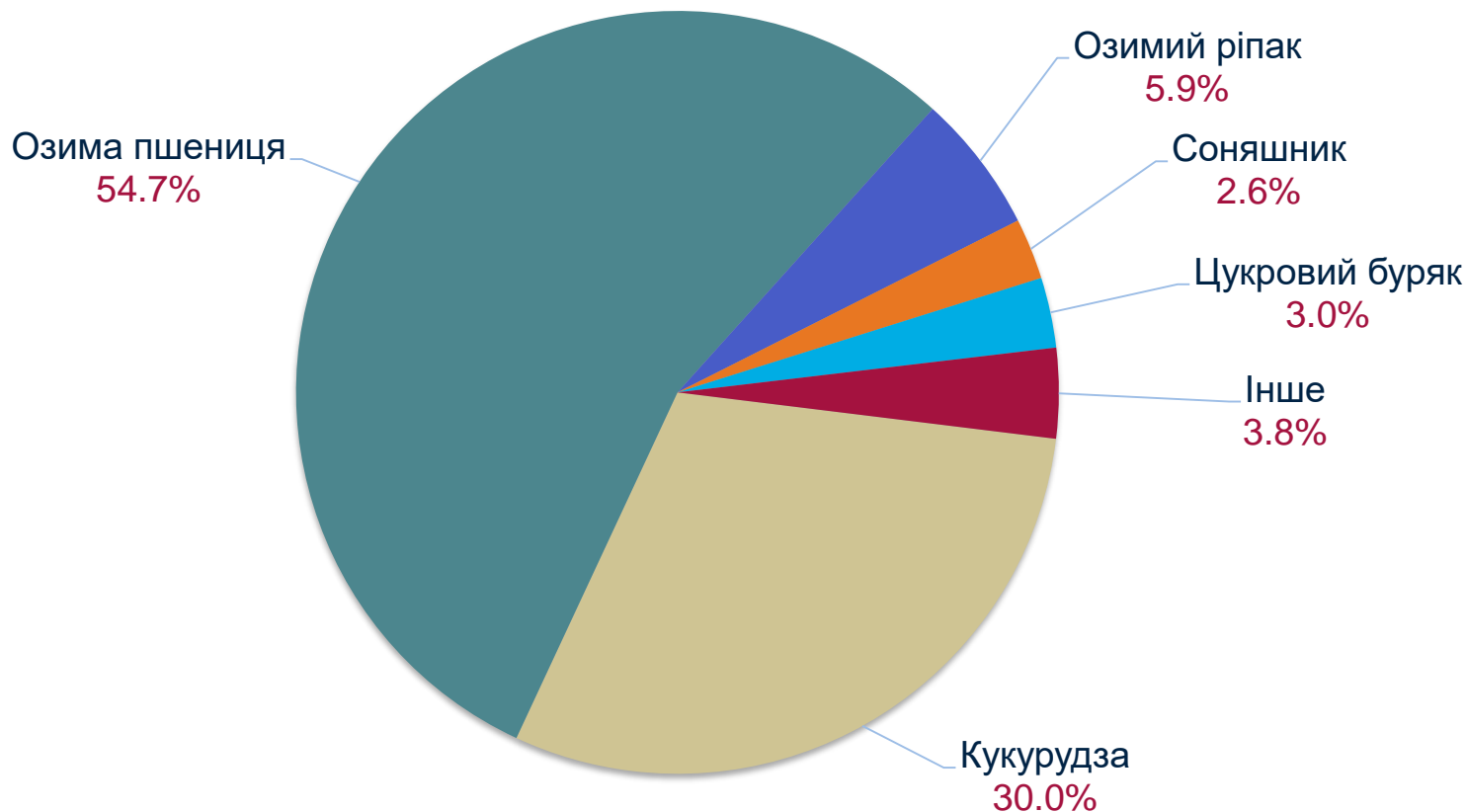
РОЗПОДІЛ ЗА ОБСЯГОМ СТРАХОВОЇ СУМИ

Порівняно з 2016-м роком, зросла страхова сума за договорами страхування кукурудзи та озимого ріпаку, скоротилася - за договорами страхування сої, цукрового буряку та соняшнику.

ДАНІ У РОЗРІЗІ С/Г КУЛЬТУР У 2017 РОЦІ

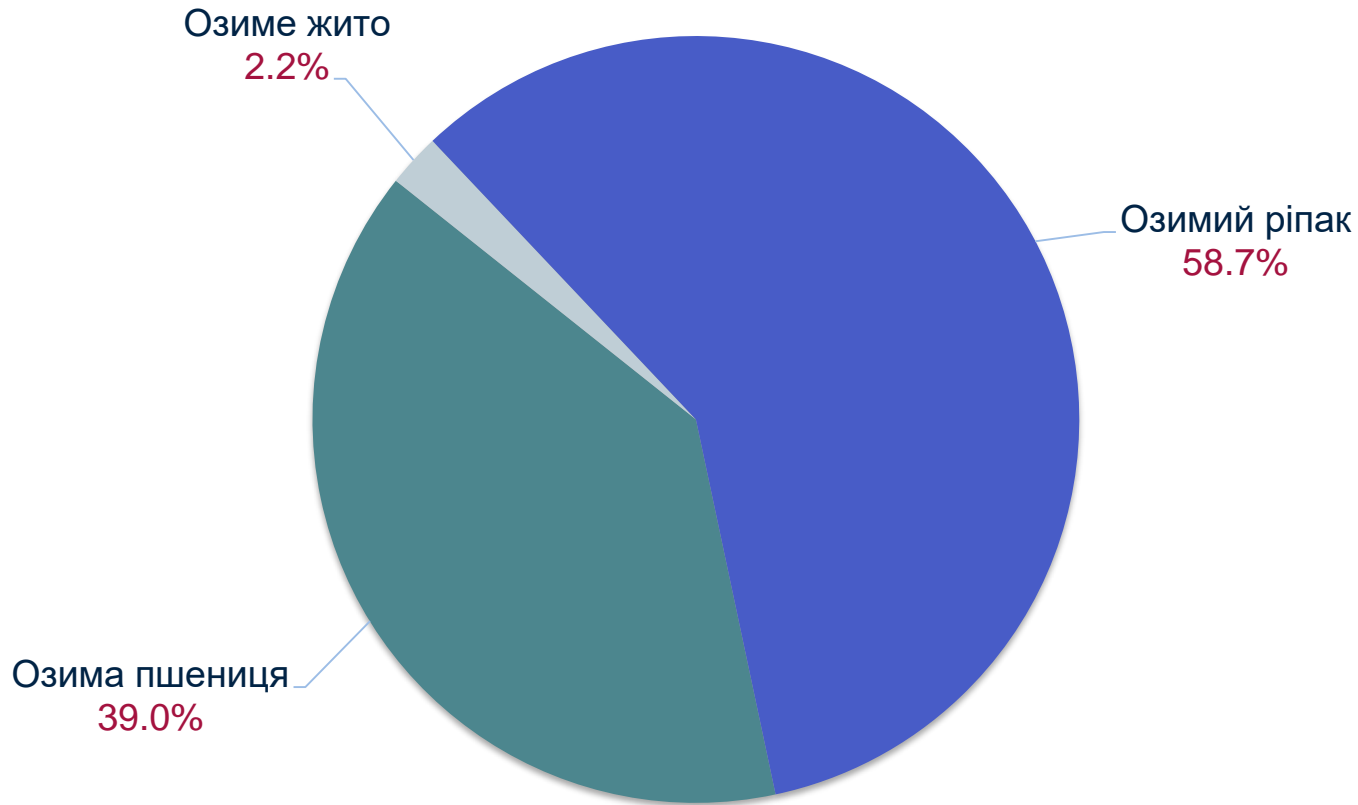
РОЗПОДІЛ ЗА ОБСЯГОМ СТРАХОВОЇ ПРЕМІЇ

Порівняно з 2016-м роком, зріс обсяг страхових премій, зібраних з договорів страхування кукурудзи, озимого ріпаку, скоротився - з договорів страхування сої та соняшнику.

ДАНІ У РОЗРІЗІ С/Г КУЛЬТУР У 2017 РОЦІ

РОЗПОДІЛ ЗА ОБСЯГОМ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ

Виплати відшкодування у 2017 андеррайтиновому році були здійснені по відношенню до трьох основних озимих культур

ДАНІ У РОЗРІЗІ С/Г КУЛЬТУР У 2017 РОЦІ

ВИПЛАТИ ЗА СТРАХОВИМИ КУЛЬТУРАМИ

Культура	Сума виплат (зима), грн	Сума виплат (весна-літо), грн	Сума виплат за рік, грн	Частка у виплатах по ринку	Рівень виплат
Озимий ріпак	4 479 690		4 479 690	58.7%	37.2%
Озима пшениця	2 393 241	584 111	2 977 352	39.0%	2.7%
Озиме жито	171 500		171 500	2.2%	15.7%
Загалом	7 044 431	584 111	7 628 542	100.0%	3.7%

Середній рівень виплат страхових компаній у 2017 андерайтинговому році склав 3.7%, зокрема, 23.9% – за результатами перезимівлі та 0.3% – за весняно-літній період.

ДАНІ ЗА ПРОДУКТАМИ СТРАХУВАННЯ У 2017 РОЦІ

СТРАХОВІ ПРОДУКТИ НА ПЕРІОД ПЕРЕЗИМІВЛІ 2016-2017

Програма	Частка договорів	Частка застрахованої площі	Частка страхової суми	Частка зібраних премій	Частка у постраждалих площі	Частка у виплатах
Повна загибель + весняні заморозки	72.3%	84.4%	74.7%	67.1%	74.0%	44.4%
Повна загибель	23.3%	12.7%	19.7%	25.4%	26.0%	55.6%
Продукт МФК "Тотал"	4.2%	2.5%	5.1%	6.8%	0.0%	0.0%
Поіменовані ризики	0.2%	0.3%	0.5%	0.6%	0.0%	0.0%
Загалом	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

У період перезимівлі 2016-2017 найбільш розповсюдженими були договори, які пропонують комбінований захист – страхування від повної загибелі в період перезимівлі плюс весняні заморозки

ДАНІ ЗА ПРОДУКТАМИ СТРАХУВАННЯ У 2017 РОЦІ

СТРАХОВІ ПРОДУКТИ НА ПЕРІОД ВЕСНА-ЛІТО 2017

Програма	Частка договорів	Частка застрахованої площі	Частка страхової суми	Частка зібраних премій	Частка у постраждалій площі	Частка у виплатах
Мультиризик (майбутній врожай)	68.2%	67.8%	78.9%	90.3%	49.5%	26.4%
Поіменовані ризики	26.4%	26.8%	18.7%	6.6%	50.5%	73.6%
Часткова та повна загибель + весняні заморозки	3.6%	2.2%	0.2%	2.0%	0.0%	0.0%
Мультиризик (посіви)	1.6%	3.1%	2.1%	1.0%	0.0%	0.0%
Багаторічні насадження	0.2%	0.0%	0.1%	0.0%	0.0%	0.0%
Загалом	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Найбільшу частку договорів, укладених на весняно-літній період, складають договори страхування майбутнього врожаю від багатьох ризиків (мультиризик), на другому місці – договори страхування від поіменованих ризиків.

СТРАХУВАННЯ, ПОВ'ЯЗАНЕ З ПРОГРАМИ ФІНАНСУВАННЯ С/Г ВИРОБНИКІВ

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ, ОБСЯГ

Програма	Кількість договорів	Застрахована площа, га	Страхова сума, грн	Страхові премії, грн	Виплати, грн
Аграрний фонд	223	166 594	2 866 277 592	126 093 764	381 500
ДПЗКУ	85	29 858	254 404 094	8 505 324	0
Інші	1	527	9 154 782	274 643	0
Загалом	309	196 979	3 129 836 468	134 873 731	381 500

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ, ВІДСОТОК ВІД ЗАГАЛЬНОГО ПО РИНКУ

Програма	Частка у кількості договорів	Частка у застрахованій площі	Частка у страховій сумі	Частка у страховій премії	Частка у страхових виплатах
Аграрний фонд	23.3%	25.4%	48.5%	61.7%	5.0%
ДПЗКУ	8.9%	4.5%	4.3%	4.2%	0.0%
Інші	0.1%	0.1%	0.2%	0.1%	0.0%
Загалом	32.3%	30.0%	52.9%	66.0%	5.0%

СТРАХУВАННЯ С/Г ТВАРИН У 2017 РОЦІ

ОСНОВНІ АГРЕГОВАНІ ПОКАЗНИКИ

Вид тварин	К-ть договорів	Страхова сума, грн	Сума премій, грн	Виплати, грн	Середня ставка премії
Свині	9	190 436 212	1 867 156	0	1.0%
ВРХ	13	111 514 671	486 070	0	0.4%
Птиця свійська	1	14 049 785	73 059	0	0.5%
Загалом	23	316 000 668	2 426 285	0	0.8%

Обсяги страхування тварин в Україні є незначними. Ставка страхової премії є низькою, що свідчить про те, що таке страхування не надає покриття від основних ризиків.

СТРАХУВАННЯ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА У 2017 РОЦІ

ОСНОВНІ АГРЕГОВАНІ ПОКАЗНИКИ

Культура	К-ть договорів	Площа, га	Страхова сума, грн	Сума премій, грн	Середня ставка премії	Сума премій, грн/га
Озима пшениця	17	7 141	77 856 200	3 549 296	4.6%	497
Озиме жито	1	104	764 400	23 620	3.1%	227
Ярий ячмінь	1	136	505 400	32 952	6.5%	242
Усього	19	7 381	79 126 000	3 605 868	4.6%	489

Ринок страхування органічного виробництва сільськогосподарських культур в Україні є невеликим за обсягом (0.02% від усіх договорів страхування с/г культур та від обсягів зібраних премій). Середня ставка страхової премії є вищою за аналогічний середній показник по ринку на 1.1 процентних пункти.

РЕЗУЛЬТАТИ

1. У 2017-му андерайтинговому році продовжилася тенденція зростання ринку агрострахування, відновлена у 2016-му році, зокрема:

- Кількість укладених договорів страхування зросла на 21%.
- Обсяг страхових премій зріс на 30% у гривні та на 28% у доларовому еквіваленті.
- Середня ставка премії зросла на 10 процентних пунктів.
- Рівень виплат за період перезимівлі перевищує минулорічний показник на 8.5 процентних пункти. Дані за весь рік поки що є попередніми.

РЕЗУЛЬТАТИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

2. Страхові продукти у 2017-му році включали ширший перелік ризиків, ніж у попередні роки (захист від повної загибелі плюс весняні заморозки на період перезимівлі та страхування майбутнього врожаю від багатьох ризиків на весняно-літній період)

3. Страхування, пов'язане з програмами фінансування с/г виробників через Аграрний Фонд та ДПЗКУ, складає приблизно 1/3 від загального по ринку за показником кількості укладених договорів та застрахованої площі та 2/3 - за показником обсягу зібраних премій. Середня ставка премії за цими договорами є вищою за аналогічний середній показник по ринку на 0.8 п.п.

ДЯКУЄМО!

ПИТАННЯ?

Запитання 1:

За рахунок яких факторів відбувається зростання ринку агрострахування в Україні? Чим можна пояснити різницю в темпах зростання за різними показниками?

Запитання 2:

Які фактори впливають на вибір продуктів страхування в Україні?

Поясніть зміни у структурі портфелю сільськогосподарських ризиків, які відбулися у 2017-му році. Поясніть, чому страхові компанії майже не використовують стандартні страхові продукти, затверджені Нацкомфінпослуг.

Запитання 3:

Як ви оцінюєте перспективи розвитку страхування сільськогосподарських тварин в Україні? Які ризики покривають страхові продукти, що зараз присутні на ринку? Які страхові продукти могли би задовольнити потреби виробників та бути цікавими для страховиків?

Запитання 4:

Що стримує розвиток страхування багаторічних культур в Україні і що необхідно зробити для розвитку такого страхування?